

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.003.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Borba za varnost.

Oboroževanje Nemčije, ki raste od dneva do dneva ter obsega vse vrste najmodernejšega orožja na kopnem in zlasti v zraku, združeno z zakonito vpeljavo splošne vojaške obveznosti, je tudi tistim evropskim državam, ki so doslej Nemčijo gledale s prijazno-spošobnimi pogledi, odprlo oči. Med njimi je zlasti Anglija. Strah pred nemškimi letali, ki bi mogla nekega dne strahovito zabrenčati nad Anglijo, je to državo približal Franciji, s katero je bil meseca februarja sklenjen v Londonu dogovor za organizacijo miru v Evropi. Ko je Nemčija z nezakonitvijo splošne vojaške obveznosti in večje oboroženosti pogazila brez ozira in brez strahu pred Evropo določbe versajske mirovne pogodbe, se je Anglija požurila, da dejansko podpre francosko politiko varnosti.

Francija je v svoji politiki miru postavljala na prvo mesto načelo varnosti. Iz tega načela je potekala francoska težnja po sklenitvi vzhodne varnostne pogodbe, ki naj bi zajamčila državam predvsem na vzhodu Evrope, da bi ne bile napadene od kakšnega kalilca miru. Ta pogodba ni naperjena proti Nemčiji, saj je bil od tistih, ki so zasnovali idejo te pogodbe, od nekdanj predviden in zaželen pristop Nemčije. Toda narodno-socialistična Nemčija to pogodbo odklanja. To je jasno in odločno povedal Adolf Hitler angleškemu zunanjemu ministru Simonu, ki ga je nedavno obiskal v Berlinu. Iz večurnega predavanja, ki ga je pri tej priliki imel voditelj nemškega narodnega socializma, je mogel odgovorni zastopnik angleške zunanje politike spoznati, v kako veliki meri ogrožajo znanje politične težnje narodnega socializma mir v Evropi.

Zastopnik Anglije — ne sicer Simon, marveč minister Eden — je nato obiskal Moskvo, da se uveri na lastne oči in lastna ušesa, kaj tamkaj mislijo o vojni ali miru. Videl je sicer veliko rdečo armado, ki pa ima po zatrdilu boljševoških mogotcev zgolj obrambne namene. Slišal pa je v razgovoru z diktatorjem Stalinom in zun. ministrom Litvinovom, pozitivne in slovesne izjave, da boljševoška Rusija nima napadalnih namenov ne v Evropi in ne v Aziji (napram Japonski). Kar se tiče organizacije miru, podpira Rusija težnjo, da se sklene vzhodna varnostna pogodba, kakor si jo je zamislila Francija. Eden je bil z uspehom, doseženim v Moskvi, jako zadovoljen. Anglija, ki

je gledala doslej na boljševoško Rusijo s precejšnjim nezaupanjem, jo odslej more smatrati kot svojo pomočnico v delu za mir.

Ni pa tako zadovoljen Eden s svojim obiskom v Varšavi, v poljski prestolnici. Sprejet je sicer bil z izredno prijaznostjo, toda Poljske ni mogel pridobiti za varnostno pogodbo, kakor jo predlagata Francija in Rusija. Poljski so roke zvezane po pogodbi z Nemčijo, za katero je dala pobudo Nemčija, da se vsaj nekoliko reši osamljenosti, ki jo duši od vseh strani. Ta pogodba ima dve strani: gospodarsko in politično. V gospodarskem oziru ima Poljska gotovo od te pogodbe ugodnosti, ker ji omogočuje izvoz kmetijskih pridelkov v Nemčijo. V političnem oziru je med Poljsko in Nemčijo sklenjeno za 10 let nekako politično premirje radi poljskega koridorja preko nemškega ozemlja do morja. Ta koridor je Nemčija vedno napadala, odkar je morala pristati na versajsko pogodbo. Nekaj let mora torej Nemčija opustiti poskuse, da uresniči to točko svojega zunanje-političnega programa.

Z vojaško-političnega stališča je ost nemško-poljske pogodbe obrnjena proti Rusiji in Mali antanti. V nemških listih se odkrito napoveduje Ukrajina, torej velevažen del ruskega državnega ozemlja, kot cilj nemške osvajalnosti. Izmed držav Male antante bi najprva prišla na vrsto Čehoslovaška, ki bi morala odstopiti Veliki Nemčiji pokrajine, kjer prebivajo Sudetski Nemci. Namen, ki ga s takimi objavami zasleduje nemški listi, je v tem, da na eni strani bolj priklenejo na sebe Poljsko, ki se boji Rusije, na drugi strani pa nekoliko preplašijo Čehoslovaško ter Rusijo. Kako daleč bi šla Poljska v podpiranju osvajalnih ciljev narodno-socialistične Nemčije, je težko reči. Zeleti pa je in tudi upati, da bo tudi Poljska vodila politiko sodelovanja pri organizaciji miru v Evropi. To željo je tudi izrazil čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš napram Edenu, ko se je pretekli četrtek pripeljal iz Varšave v Prago, ter hkrati izjavil, da bi Čehoslovaška sprejela vzhodno varnostno pogodbo tudi v primeru, ako bi Poljska in Nemčija zdaj še odklonili svoj pristop.

*



V NAŠI DRŽAVI.

Pred volitvami.

Pred volitvijo je kakor ženitvijo: bogata nevesta ima obilno snubcev, siromašna pa jih mora iskati. Tako je tudi s kandidatnimi listami: kjer je največje upanje zmage, je toliko kandidatov, da se kar izpodirajo med seboj (nekateri »prostovoljno« odstopajo), opozicijske liste pa komaj dobijo potrebne kandidate. Neprilike ima kajpada tudi bogata nevesta, ker mora izvršiti »sortiranje« med snubci, pri čemer se ji lahko zgodi malčér (nezgoda), da zadene nepravico. Opozicijskim listam se kaj takega ni bati. Tudi to je povse naravni pojav, da med snubci ne vlada skladnost in krščanska ljubezen, marveč jeza in mržnja. Dostikrat velja: s kolom nad tekmece! Takšen kol — kajpada papirnat — je zagrabil »Kmetijski list« (3. aprila) ter tako-le maha z njim po nekaterih kandidatih: »Volilce bi radi komandirali tudi ljudje, ki v svojem življenju še niso drugega pokazali in dokazali kakor to, da imajo pač ostre in dolge jezike in da

so mojstri v potvarjanju resnice, pravega dela za javni blagor pa je pri takih ljudeh videti navadno bolj malo! To so zabavljaji, ki znajo pač vse tepati v blato, ne znajo pa nič ustvarjati!»

Preklicali so kandidature na Hodžerovi listi: Hrastnik Miha, kmet v Brstniku (okraj Laško); Turnšek Maks, trgovec in posestnik v Nazarju (okraj Gornji Grad); Pišek Jože, posestnik v Medlogu (okraj Celje in Konjice); Štrulc Fran, posestnik, Brezje (okraj Gornji Grad). Imenovani so podpisali listo na podlagi napačnih informacij. Ko so izvedeli resnico, so takoj preklicali.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija hoče posnemati Hitlerja. — Kakor hitro je razglasila Hitlerjeva vlada splošno vojaško obveznost, je začela tudi Avstrija potrebo po stalni vojski. Avstrijska vlada je sprejela 4. aprila sklep, da zaprosi države, ki so podpisale za njo merodajno mirovno pogodbo, da dovolijo Avstriji uvedbo stalne armade in obvezne vojaške službe. Po predlogu vlade bi štela nova avstrijska armada 2 zbora s po 4 divizijami. Bilo bi torej 8 divizij s 35 tisoč moži, ki bi služili po dve leti. Poleg te

Človeško telo in njegovo naravno zdravljenje!



Pomlad je tu in narava se prebija k novemu življenju in obnavljanju. Baš v tem času je treba prav posebno paziti na zdravje, ker je človek izpostavljen vsem mogočim nevarnostim. Kakor priroda, tako je tudi naše telo onemoglo in se težko hrani boleznimi. Zaradi tega mu moramo pomagati in ga napraviti odporna in zdravo. Moramo ga očistiti nakopičenih in telesnih škodljivih stvari ter mu dovajati nove in oživljajoče soki. V ta namen se priporoča naravno zdravljenje z „Planinka“-čajem Bahovec, ki je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zelišč in je njegovo koristno delovanje že priznalo v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je „Planinka“ zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker izboljša njegove sestavine iz znanstvene in deloma tudi iz ljudske medicine.

„PLANINKA“ zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. Radi tega učinkuje 6-12 tedensko zdravljenje s „Planinka“-čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabi želodčni prebavi in zaprtju,
- pri slabem in nerednem delovanju črevesja,
- pri napetosti telesa,
- pri omotici, glavobolu, nespečnosti in zganji,
- pri obolenjih sečne kisline in hemoroidih,
- pri obolenju jeter,
- pri nervozni in živčnih boleznih.

„PLANINKA“ zdravilni čaj pospešuje tek. Zahtevajte v lekarnah izrečno „Planinka“-čaj Bahovec za Din 20 — paket, ki vsebuje samo tedaj pravi „Planinka“-čaj, kadar je zaprt in plombiran ter nosi naslov:

Lekarna Mr. Bahovec,
Ljubljana.

Reg. S. br. 14232, 10. VII. 1934



ga bi naj imela Avstrija še 12.000 stalno službečih plačanih vojakov in častnikov. Nova vojska bi prevzela 400 častnikov in 7000 mož od Heimwehra in raznih drugih oboroženih organizacij. Vse dosedanje oborožene organizacije bi bile razorožene in razpuščene. Napram opisanemu sklepu vlade boče zavzel Heimwehr odločno odklonilno stališče.

Nemške priprave za organizacijo stalne vojske in letalstva. Kakor smo že poročali, je objavila Hitlerjeva vlada dne 16. marca proglas o zopetni uvedbi splošne vojaške dolžnosti. Službena doba v nemški vojski bo trajala 12 mesecev, le za tehnične čete je določeno daljše vežbanje in bo trajalo pri

topništvu in mornarici dve leti, pri letalstvu pa tri leta. Najprej bodo pozvani obvezniki letnika 1914. Potrjeni bodo vpoklicani letos dne 1. oktobra. Ta letnik šteje skupno 560.000 mož in od teh bo rekrutiranih do 400.000 mož. — Angleški zunanji minister Simon je priznal v parlamentu glede nemškega letalstva, da je to po izjavi Hitlerja enako letalstvu Angleške. Nemčija že ima sedaj 1800 bombnih letal.

Nova vlada na Španskem. Vodja radikalne stranke Lerroux je sestavil 2. aprila manjšinsko vlado, kateri napovedujejo le kratko življensko dobo in ji je odrekel vsako podporo vodja katoličanov Gil Robles. Nova vlada se bo predstavila zbornici dne 3. maja.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Calles in usmiljenke. Calles je glavni nosilec protikatoliške ideje v Mehiki. Z njegovim imenom je ozko zvezana zgodovina preganjanja katolicizma v Mehiki. Ni sicer več državni predsednik, niti ministrski predsednik, vendar pa je gonilna ideja in gonilna sila še vedno trajajočega nasilniškega pokreta mehiške države proti katoliški cerkvi, njenim duhovnikom in vernikom. In Calles je obolel, potrebna je operacija. Lajškim bolničarjem in bolničarkam g. Calles svojega telesa in njegove usode ne zaupa. Katoliških sester-strežnic bolnikov pa v Mehiki ni; saj so jih Callesovi kompanjoni pregnali. Kaj storiti? V bolnišnico v inozemstvo? Calles ne preudari dolgo, za to ni časa. Odpelje se v Los Angeles — v Zedinjenih državah — ter išče pomoči v bolnišnici usmiljenih sester, ki ga prijazno sprejmejo ter mu z vzgledno krščansko ljubeznijo strežejo. Kmalu za njim pride v isto bolnišnico njegov sin Rudolf Calles, član sedanje vlade. Dobil je sosedno sobo poleg sobe svojega očeta. Deležen je iste prijaznosti in skrbljivosti sester ko oče. Pre-

ganjata katolicizem, njegove dobrote pa uživata.

Franciškani začeli s kinom. Film je postal dobičkanosno podjetje v službi korupcije, pohujševanja in pokvarjanja ljudi. V Zedinjenih državah Severne Amerike se je ustanovila »Zveza dostojnosti«, ki vodi energičen boj zoper nemoralen film. Ta borba, ki se poslužuje bojkota grdih filmov kot najizdatnejšega sredstva, je rodila že veliko uspehov. Niso pa samo ameriški filmi, ki navajajo ljudi, zlasti mladino v greh in propast, tudi nemški, avstrijski in francoski niso dosti boljši. Tudi v Poljski se v vedno večjem obsegu javljajo zle posledice nemoralnih filmov, ki kvarijo mladino ter prinašajo velike gmotne dobičke židovskim

kinopodjetnikom. Da bi mladino odvrnili od te velike nevarnosti, so franciškani v mestu Lvovu zgradili dom za tretjerednike, v katerem so odprli kino. Cene so prav nizke, ker franciškani upajo, da jih bo katoliška publika podpirala v njihovih plemenitih težnjah ter z mnogoštevilnim obiskom omogočala obstoj in prosep katoliškega kina. Za dobiček jim ne gre, marveč edino za to, da izpodbijejo pogubni vpliv slabega kina. Katoličani so to podjetje zelo simpatično sprejeli, ker želijo takšne filme, ki jim ne bodo kvarili mladine, marveč bodo bogatili znanje ter plemenitili dušo starih in mladim.

BIRMOVANJE V LETU 1935.

V dekaniji Dravograd:

V ponedeljek 29. aprila pri Sv. Janezu Evg. v Dravogradu.

V dekaniji Slov. Bistrica:

1. v torek 7. maja pri Sv. Filipu in Jakobu v Laporju, 2. v sredo 8. maja pri Sv. Nikolaju v Majšpergu, 3. v četrtek 9. maja pri Sv. Andreju v Makolah, 4. v soboto 11. maja pri Sv. Treh Kraljih v Studenicih, 5. v nedeljo 12. maja pri Sv. Jerneju v Slov. Bistrici, 6. v ponedeljek 13. maja pri Sv. Štefanu v Spodnji Polskavi.

V dekaniji Vuzenica:

1. v nedeljo 19. maja pri Sv. Nikolaju v Vuzenici, 2. v ponedeljek 20. maja pri Sv. Lavrenciju v Vuhredu, 3. v torek 21. maja pri Sv. Jerneju v Ribnici n. P.

V dekaniji Mežiška dolina:

1. v soboto 1. junija pri Sv. Ilju v Guštanju, 2. v nedeljo 2. junija pri Devici Mariji na jezeru v Prevaljah, 3. v ponedeljek 3. junija pri Sv. Marjeti v Kotljah, 4. v torek 4. junija pri Sv. Jakobu v Mežici, 5. v sredo 5. junija pri Sv. Ožbaltu v Črni.

V dekaniji Konjice:

1. v torek 11. junija pri Sv. Juriju v Konjicah, 2. v sredo 12. junija pri Sv. Egidiju v Zrečah, 3. v četrtek 13. junija pri Sv. Marjeti na Koblju, (v petek 14. junija posvetitev glavnega altara v župnijski cerkvi na Koblju), 4. v soboto 15. junija pri Sv. Janezu Krstniku v Čadramu, 5. v nedeljo 16. junija pri Sv. Duhu v Ločah.

V nedeljo dne 26. maja pri Sv. Martinu v Trbovljah.

V mariborski stolnici

bo sv. birma na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek dne 9. in 10. junija.

*

Nesreče.

SILOVIT POŽAR NA DRAVSKEM POLJU.

Dne 2. aprila okoli 10. ure dopoldne je izbruhnil požar v hiši posestnika Antona Pleteršeka v Dobrovcih na Dravskem polju. Veter je kmalu zanesel ogenj s hiše na gospodarsko poslopje in hleve. Domačini so bili z vso vnemo pri gašenju, ki jim je že pri Pleteršku doneslo uspeh, ko je prenesel veter ogenj na hlev sosedu Martina Je-



Osebnosti.

Naš rojak — vsenčiliščni profesor v Skoplju. Izredni profesor za občo zgodovino srednjega veka na modroslovnem vseučilišču v Skoplju je postal g. dr. Gregor Čremošnik, doma s Polzele v Savinjski dolini.